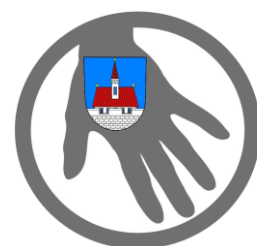




PROGRAM PREVENCE KRIMINALITY

MĚSTA ÚSTÍ NAD ORLICÍ

2025



PREVENCE
KRIMINALITY
ÚSTÍ NAD ORLICÍ

OBSAH

ÚVOD	1
BEZPEČNOSTNÍ ANALÝZA	2
1.1 Trestná činnost (přečiny a zločiny)	2
1.2 Pachatelé trestné činnosti	3
1.3 Oběti trestné činnosti	3
1.4 Přestupková činnost	4
SOCIÁLNĚ-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA	5
2.1 Základní demografické údaje	5
2.2 Nezaměstnanost	6
2.3 Dávky sociální pomoci	6
2.4 Sociálně vyloučené lokality v Ústí nad Orlicí	7
2.5 Ohrožené a rizikové děti a mládež	8
INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA	9
IDENTIFIKOVANÉ PROBLÉMY A RIZIKA	10
ZHODNOCENÍ AKTIVIT PREVENCE KRIMINALITY 2024	11
AKTIVITY PREVENCE KRIMINALITY 2025	12
6.1 Koordinace činností	12
6.2 Projektové řešení prevence kriminality	13

Vypracoval: Mgr. Tomáš Lukes

ÚVOD

Program prevence kriminality města Ústí nad Orlicí 2025 (dále jen „Program“) byl vypracován v souladu s vládou schválenou Strategii prevence kriminality České republiky na období 2022–2027 (dále jen „Strategie“) a Konceptí prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na období 2021–2025 (dále jen „Koncepte“).

Program stanoví opatření a aktivity prevence kriminality pro rok 2025, které vychází z Koncepte, přičemž jsou reflektovány problémy identifikované v rámci bezpečnostní, sociálně – demografické a institucionální analýzy města.

Vytvořením Programu je dán prostor pro vypracování žádostí o státní účelové dotace na projekty prevence kriminality, zejména na rozvoj preventivních opatření a dalších dílčích projektů v souladu se Strategií, a rovněž projektů neinvestičního charakteru, které směřují k řešení a odstranění bezpečnostních problémů a rizik.

Garantem splnění všech opatření Programu, zajištění finančních prostředků a zpracování dílčích projektů je Město Ústí nad Orlicí prostřednictvím Komise prevence kriminality a manažera prevence kriminality.

Za splnění dílčích opatření, efektivního využití finančních prostředků a zajištění součinnosti při plnění úkolů je odpovědný realizátor.

Plnění úkolů a opatření s výsledky kontrol projednává Komise prevence kriminality na svých jednáních.

Tento dokument byl schválen Radou města Ústí nad Orlicí usnesením č. 1838/77/RM/2025 dne 10. 2. 2025.

BEZPEČNOSTNÍ ANALÝZA

1.1 Trestná činnost (přečiny a zločiny)

Tabulka 1: Trestná činnost (přečiny a zločiny) – meziroční srovnání

Trestná činnost (vybrané skutky)	2020	Index na 10 tis. obyv.	2021	Index na 10 tis. obyv.	2022	Index na 10 tis. obyv.	2023	Index na 10 tis. obyv.	2024	Index na 10 tis. obyv.
Majetková	37	26	36	25	43	29	59	41	47	33
Násilná	12	8	26	18	27	18	28	19	9	6
Mravnostní	11	8	5	4	6	4	4	3	0	0
Hospodářská	22	15	24	17	40	27	44	30	47	33
Celkem	161	113	147	104	162	111	171	118	109	76

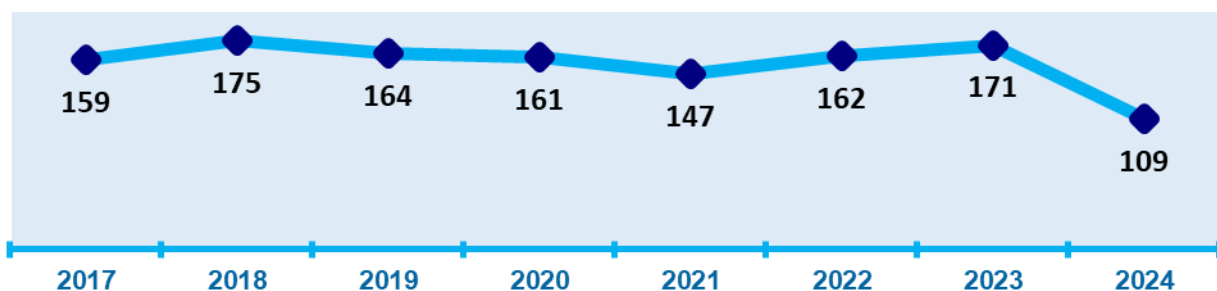
Celkový počet přečinů se v roce 2024 v rámci města Ústí nad Orlicí snížil na celkovou hodnotu 109, míra objasněnosti byla ve výši 68 %.

Stále vysoká však zůstává hospodářská, a především majetková kriminalita. Tento stav si lze spojit i s poklesem životní úrovně obyvatelstva a poklesem výše reálné mzdy. V roce 2024 došlo na území města k celkem 5 krádežím vloupáním do různých objektů a 22 krádežím prostým. Ze závažnějších skutků došlo v teritoriu města k jedné loupeži, která byla objasněna a dále celkem k 9 násilným trestným činům.

Obdobně jako v minulém roce byl i v roce 2024 zaznamenán vyšší počet přečinů v oblasti IT kriminality. Platí, že pachatelé této kriminality jsou čím dál tím sofistikovanější, využívají metod sociálního inženýrství a často jde o dobře organizované skupiny páchající tuto činnost ze zahraničí. Objasňování těchto skutků je proto velmi komplikované. Pachatelé přešli od klasických podvodů (nedodání zboží po jeho uhrazení) k nabourávání emailových účtů, profilů na sociálních sítích a zejména k různým druhům phishingu a vishingu. Vylákané finanční prostředky mnohdy posléze končí na zahraničních účtech, či jsou převedeny na různé druhy kryptoměn, přičemž zajištění je poté velmi problematické, či spíše nereálné.

Celkově lze bezpečnostní situaci ve městě hodnotit jako dlouhodobě stabilní a příznivou. Nedochází k výrazným nárůstům násilných a mravnostních skutků. K vysoké objasněnosti skutků a bezpečnosti ve městě přispívá také nadstandartní spolupráce Policie ČR s Městskou policií Ústí nad Orlicí i Asistentem prevence kriminality. Nelze opomenout ani provoz městského kamerového a dohlížecího systému, který v mnohých případech dopomáhá k dopadení pachatele.

Graf 1: Vývoj trestné činnosti (přečiny a zločiny) v letech 2017–2024



1.2 Pachatelé trestné činnosti

Tabulka 2: Pachatelé dle věku – meziroční srovnání

Pachatelé	2020	2021	2022	2023	2024
Věk 0–14 let	0	0	1	3	3
Věk 15–18 let	2	3	5	3	5
Věk 18 a více let	130	101	110	104	104
Recidivisté	51	36	58	32	38

Skladba pachatelů zůstává v posledních letech víceméně stálá. Samostatnou skupinu tvoří recidivisté či osoby, které se vrátily z výkonu trestu odnětí svobody, jejichž fluktuace vždy výrazně ovlivní kriminalitu ve městě. Tyto osoby mají zvýšený podíl na celkovém počtu spáchaných skutků.

1.3 Oběti trestné činnosti

Tabulka 3: Oběti (rizikové skupiny) – meziroční srovnání

Oběti	2020	2021	2022	2023	2024
Děti (0–18 let)	8	8	10	6	7
Ženy	42	35	51	57	39
Osoby starší 65 let	25	24	18	39	19
Celkem	75	67	79	102	65

Nejpočetnější skupinou osob, na kterých byl spáchán nějaký protiprávní skutek, zůstávají ženy a senioři.

Ženy jsou nejčastějšími oběťmi různého násilí. V roce 2024 řešila PČR celkem 18 případů se znaky domácího násilí, kdy celkem v 5-ti případech byla násilná osoba vykázána ze společného obydlí.

Naopak senioři se ve velké míře stávají terčem různých podvodníků, kteří využívají jejich důvěřivosti a v současné době také neznalosti online prostředí.

S ohledem na vysoký počet skutků páchaných v kyberprostoru, a to nejen na seniorech, je nutné preventivní činnost cíleně věnovat informovanosti občanů o této problematice.

1.4 Přestupková činnost

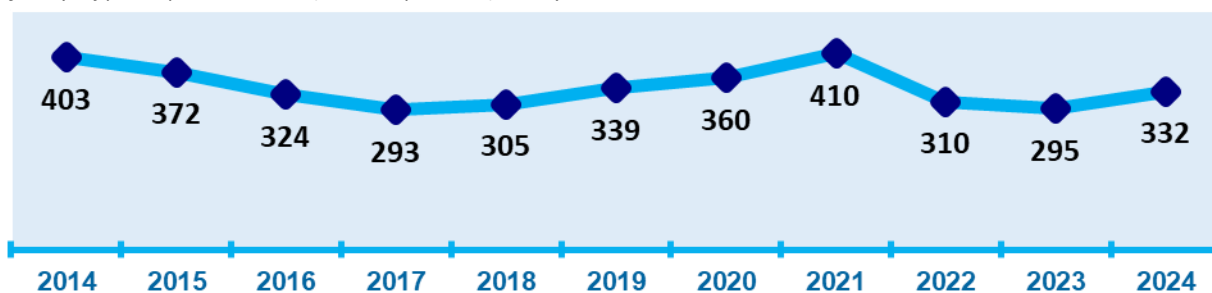
Tabulka 4: Přestupková činnost (mimo dopravních) řešených MP a PČR – meziroční srovnání

Přestupková činnost	Přestupky – absolutní počet			Index na 10 tis. obyvatel			
	2023	2024	rozdíl	2023	2024	rozdíl (index)	změna 2023–2024 (%)
Proti veřejnému pořádku	18	22	+4	12	15	+3	+25 %
Proti občanskému soužití	86	84	-2	59	59	0	0 %
Proti majetku	150	166	+16	104	116	+12	+12 %
Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	39	60	+21	27	42	+15	+56 %
Proti městským vyhláškám	2	0	-2	1	0	-1	-100 %
Celkem	295	332	+37	204	232	+28	+14 %

V přestupkové činnosti byl v roce 2024 zaznamenán nárůst počtu spáchaných skutků. Opět přibýlo případů řešených na úseku proti veřejnému pořádku, proti majetku, a především výrazně na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.

V oblasti přestupků proti majetku z velké části figurovaly skutky páchané v kyberprostředí. Většinou šlo o případy různého podvodného jednání se škodou pod 10.000 Kč. V oblasti na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi přetrvávají případy, kterých se dopouštějí mladí lidé ve věku od 18 do 25 let, kteří řídí vozidlo pod vlivem alkoholu či psychotropní látky.

Graf 2: Vývoj přestupkové činnosti (mimo dopravních) řešených MP a PČR v letech 2014–2024



SOCIÁLNĚ-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

2.1 Základní demografické údaje

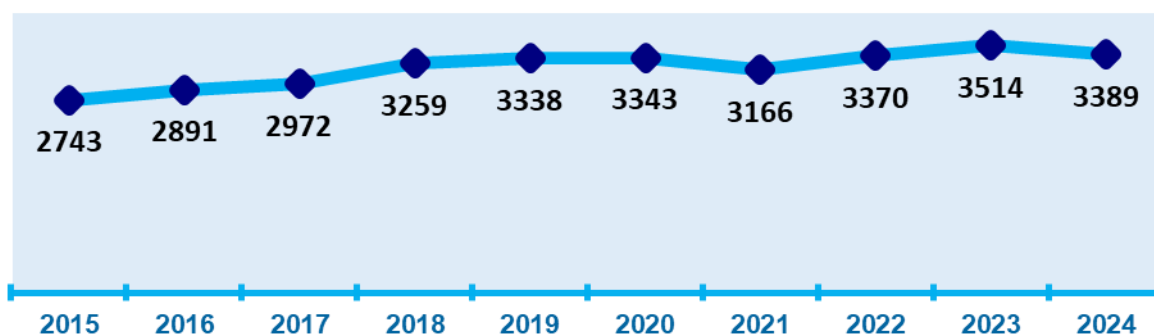
Tabulka 5: Sociálně-demografický vývoj – meziroční srovnání

Sociálně-demografický vývoj	2020	2021	2022	2023	2024
Celkový přírůstek	-118	-179	-69	-109	-254
Přirozený přírůstek	-84	-125	-65	-64	-57
Migrační saldo	-34	-54	-4	-45	-197
Narození	109	96	114	112	88
Zemřelí	193	221	179	176	145
Přistěhovalí	236	213	246	221	232
Odstěhovalí	270	267	250	266	429
Celkem	14.278	14.127	14.622	14.486	14.320

K 31. 12. 2024 bylo ve městě Ústí nad Orlicí k trvalému pobytu přihláшено celkem 14.320 obyvatel, z toho 6.979 mužů a 7.341 žen. Zároveň mělo na území města hlášený pobyt 901 občanů cizí národnosti (občané Ukrajiny, Bulharska, Slovenska, Vietnamu,...). V porovnání s předchozími roky zaznamenáváme opětovný pokles celkového počtu obyvatel, který je způsobován zápornými přírůstky a záporným migračním saldem.

Ve věkové struktuře obyvatelstva nedochází k výrazným změnám. Drobný nárůst byl zaznamenán ve věkové kategorii 15–64 let a naopak drobný pokles v kategorii obyvatel starších 65 let. Z hlediska statistiky však vnímáme, že neustále dochází k postupnému stárnutí populace a odchodu silnějších ročníků do důchodového věku (viz Graf 3). Průměrný věk obyvatelstva města byl 43,2 let.

Graf 3: Vývoj počtu obyvatelstva města ve věku 65+ v letech 2015–2024



2.2 Nezaměstnanost

Tabulka 6: Nezaměstnanost – meziroční srovnání

Nezaměstnanost	2020	2021	2022	2023	2024
Uchazeči – celkem	176	169	208	291	281
Uchazeči – dosažitelní	160	151	182	266	261
Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu (%)	1,8	1,7	2,1	3,0	3,0
Uchazeči ORP – evidence 24 měsíců a více	98	155	172	189	34
Uchazeči ORP – vyřazení (§30)	12	43	47	34	43
Index nezam. na 10 tis. obyvatel	123	120	142	201	196

Jak bylo předpokládáno již na konci roku 2023, rok 2024 se nesl ve znamení stagnace trhu, který se pomalu probouzel z událostí let minulých, především velké inflace a dopadů války na Ukrajině.

Počet uchazečů o zaměstnání i podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu zůstal prakticky nezměněný. Sledován byl drobným nárůstem počtu volných pracovních míst v okrese, a naopak snížení počtu uchazečů evidovaných déle jak 24 měsíců.

2.3 Dávky sociální pomoci

Tabulka 7: Vyplacené dávky státní sociální podpory – meziroční srovnání

		2020	2021	2022	2023	2024
Příspěvek na bydlení	Počet dávek	1740	1800	2500	4178	4900
	Index na 1 tis. obyvatel	122	127	171	288	342

Tabulka 8: Vyplacené dávky hmotné nouze – meziroční srovnání

		2020	2021	2022	2023	2024
Příspěvek na živobytí	Počet dávek	337	526	560	600	600
	Index na 1 tis. obyvatel	24	37	38	41	42
Doplatek na bydlení	Počet dávek	85	141	190	84	44
	Index na 1 tis. obyvatel	6	10	13	6	3
Mimořádná okamžitá pomoc	Počet dávek	6	34	14	15	7
	Index na 1 tis. obyvatel	0	2	1	1	0
Celkem		2168	2501	3264	4877	5551

Stále sledujeme postupný nárůst v počtu vyplacených dávek sociální pomoci. Nejvýraznější nárůst byl opět zaznamenán u příspěvku na bydlení, kdy důvodem k nárůstu může být vysoká inflace, zvýšené zálohy za energie či doplatky za vyúčtování energií apod.

Změny očekáváme v roce 2025, kdy od července 2025 má dojít ke sloučení čtyř současných dávek (příspěvek na dítě, příspěvek na bydlení, příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení) do jediné dávky státní sociální pomoci (DSSP), tzv. superdávky.

2.4 Sociálně vyloučené lokality v Ústí nad Orlicí

Na základě Gabalovy analýzy z roku 2006 byly na území našeho města registrovány čtyři vyloučené lokality. V roce 2011 provedl analýzu Pardubický kraj a vytypoval další lokality s obdobnými znaky, přičemž některé původní lokality zanikly.

V období let 2014–2015 proběhl výzkumný projekt Ministerstva práce a sociálních věcí realizovaný společností GAC spol. s r. o. - Analýza sociálně vyloučených lokalit, jehož hlavním cílem bylo identifikovat a popsat sociálně vyloučené lokality a porovnat jejich stav s rokem 2006. Dne 27. 5. 2015 společnost GAC spol. s r.o. zveřejnila „Analýzu sociálně vyloučených lokalit v ČR“ s výsledkem, že v našem městě je 5 vyloučených lokalit.

V následujících letech však bylo nutné provést rekonstrukce některých těchto staveb, došlo k odstěhování obyvatel a tím ke snížení počtu lokalit, které vykazují znaky sociálního vyloučení:

- *nevyhovující bydlení,*
- *bydlení velkého počtu lidí v jednom bytě, který neodpovídá plánované kapacitě bytu,*
- *prostorové vyloučení,*
- *značná nezaměstnanost, zadluženost rodin, trestná činnost, nelegální práce, závislost na sociálních dávkách,*
- *nízká úroveň vzdělání,*
- *špatný zdravotní stav obyvatel.*

Současné lokality se znaky sociálního vyloučení:

Švermova 178 – *Bytový dům ve vlastnictví města. Je zde 5 bytů o velikosti 1+1, 1+0, byty jsou vytápěné na tuhá paliva. Dům je v běžné vilové zástavbě v okrajové části města, základní škola a obchod je v místě (300 m), od centra města vzdálené 2,5 km, možnost využití MHD.*

Třebovská 50 – *Nájemní činžovní dům s pěti byty, který je ve vlastnictví města. Byty jsou o velikosti 1+1, 2+1, většinou s vytápěním na tuhá paliva. Dům se nachází v běžné zástavbě v okrajové části města, škola a obchod je nedaleko, od centra města je dům vzdálen 2 km, možnost využití MHD.*

J. K. Tyla 1092, 1093 – *Jedná se o dvouchodový činžovní dům o 24 bytech ve vlastnictví města. Byty jsou o velikosti 1+1 s vytápěním především na tuhá paliva. Lokalita je od ostatní zástavby oddělena řekou, železnicí a průmyslovým areálem, od centra města je vzdálená 0,75 km, dopravní dostupnost 300 m od zastávky vlaku a autobusu.*

Řešení situace ve výše uvedených lokalitách vidí Město Ústí nad Orlicí především v zachování a podpoře terénní práce ve zdejších lokalitách v souladu se **Střednědobým strategickým plánem rozvoje sociálních a souvisejících služeb Ústí nad Orlicí na léta 2024-2027**.

Situace ve výše zmíněných lokalitách se daří zlepšovat i díky zásluhám činnosti **Asistenta prevence kriminality**, kteří od roku 2013 pomáhají lidem z problémových lokalit, z nichž sami pocházejí, změnit postoj ke strážníkům a k dodržování všeobecných norem, ale i zákonů. Zůstává proto prioritou zachovat činnost asistentů ve městě.

2.5 Ohrožené a rizikové děti a mládež

Z pohledu Oddělení sociálně-právní ochrany dětí MěÚ Ústí nad Orlicí (OSPOD MěÚ Ústí nad Orlicí) se dětmi a mládeží ohroženými či rizikovými rozumí především následující typy klientů:

- ❖ *Nezletilí, kteří se dopustili protiprávního jednání bez ohledu na pozdější kvalifikaci skutku (přestupek, provinění, čin jinak trestný apod.).*
- ❖ *Nezletilí s nařízenou ústavní nebo uloženou ochrannou výchovou, na útěku ze zařízení (pohřešování).*
- ❖ *Nezletilí, u kterých dochází ke kumulaci závažných výchovných problémů (záškoláctví, šikana, drogy, alkohol, tuláctví, prostituce apod.).*

Péče o tyto klienty je zabezpečována prostřednictvím sociální kurately pro děti a mládež, kterou vykonává **kurátor pro děti a mládež**.

Tabulka 9: Počet klientů kurátorů pro děti a mládež, OSPOD MěÚ Ústí nad Orlicí

	2020	2021	2022	2023	2024
Děti do 15 let	7	8	16	12	28
Mládež nad 15 let	32	26	21	21	21
Celkem	39	34	37	33	49

Tabulka 10: Statistické údaje kurátorů pro děti a mládež, OSPOD MěÚ Ústí nad Orlicí

	2020	2021	2022	2023	2024
Výchovné problémy	39	34	37	33	49
Přestupky	6	6	5	5	2
Trestná činnost	2	1	8	4	11
Soudní dohled	5	4	4	3	24
Ústavní výchova	16	12	6	6	8

Celkový počet klientů a počet evidovaných výchovných problémů řešených kurátory pro děti a mládež OSPOD Ústí nad Orlicí v roce 2024, v porovnání s lety předchozími, stoupl. Zaznamenán byl zvýšený podíl skutků či problémů, které bylo nutné řešit u dětí do 15 let. Ubylo přestupkového jednání, ale naopak stoupla trestná činnost mladistvých. Zde je však nutné zmínit, že většiny skutků se dopustili obdobní jedinci.

Celkově bylo v roce 2024 nejčastěji nutné řešit skutky vandalismu, drobných krádeží, agresivity či skutky, při kterých svou roli hrálo zneužívání návykových látek a alkoholu. Opomenout nelze ani skutky či jiné závadové jednání, kterého byli děti a mladiství účastni v kyberprostoru – ať jako pachatelé, tak mnohdy jako oběti. Prevence rizikového chování dětí a mládeže, s důrazem na prevenci rizikového chování ve virtuálním prostředí proto zůstává jednou z hlavních priorit prevence kriminality.

Sít služeb, které se věnují prevenci a řešení rizikového chování dětí a mladistvých, se dlouhodobě jeví jako dostatečná a dostupná. Taktéž možnostem trávení volného času dětí a mladistvých je městem věnována důležitá pozornost a zájem. Proto se ustupuje se od ústavní výchovy a zvýšeně je nařizována ambulantní péče, kdy je mnohdy tato spolupráce podmíněna soudním dohledem.

INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA

V Ústí nad Orlicí pracuje celá řada organizací, státní správy či samosprávy a neziskových organizací věnujících se činností souvisejícím s prevencí kriminality. Detailnější přehled těchto subjektů lze nalézt v **Koncepci prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na období 2021–2025**.

Vybrané klíčové subjekty prevence kriminality:

- Komise prevence kriminality
- Městský úřad Ústí nad Orlicí, odbor sociálních služeb
- Městská policie Ústí nad Orlicí; Asistent prevence kriminality
- Policie ČR, Krajské ředitelství PČR Pardubice, územní odbor PČR Ústí nad Orlicí
- Probační a mediační služba ČR, středisko Ústí nad Orlicí se specializovaným oddělením pro mládež
- Středisko výchovné péče Mimoza, Ústí nad Orlicí
- Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí
- Poradna pro rodinu Pardubického kraje

Další vybrané organizace působící na území Ústí nad Orlicí:

Amalthea, z.s.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Centrum náhradní rodinné péče, podpora pro rodinu a dítě.

Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.

Odborné sociální poradenství a krizová pomoc (ambulantní) – v Žamberku.

Centrum pro podporu integrace cizinců pro Pardubický kraj

Poskytuje odborné sociální poradenství cizincům žijícím v České republice – např. České Třebové, Litomyšl nebo dle domluvy. Sídlo organizace v Pardubicích.

Cesta pro rodinu, z.ú.

Sociální služby: Azylový dům, krizová pomoc (pobytová), Dům na půl cesty – v Žamberku.

Český červený kříž, Oblastní spolek ČČK Ústí nad Orlicí

Poskytuje aktivizační služby pro seniory, OZP a osoby v krizi: Senior doprava, Centrum pro život, Ošacovací středisko, Potravinovou pomoc. V případě katastrof a živelných pohrom zajišťuje Humanitární jednotky.

Koalice nevládek Pardubicka, z.s. (KONEP)

Dobrovolnické centrum – hlavním cílem je hledání a vysílání dobrovolníků do neziskových a příspěvkových organizací na území Pardubického kraje.

Kontakt Ústí nad Orlicí, o.p.s.

Linka důvěry. Telefonická krizová pomoc lidem, kteří se ocitli v těžké nebo jinak obtížné situaci.

Laxus, z.ú.

Terénní programy pro osoby ohrožené závislostmi. Kontakt v Ústí nad Orlicí 1x týdně.

Oblastní charita Ústí nad Orlicí

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Odborné sociální poradenství. Služby pro osoby bez domova. Služby pro seniory a OZP (osobní asistence, pečovatelská služba, hospicová péče, ošetřovatelská služba).

Rodinné centrum Srdíčko, z.s.

Podporující aktivizační a socializační služby pro děti rodiče. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Kamin.

SKP – Centrum, o.p.s.

Intervenční centrum a krizová pomoc (pobytová) v Pardubicích.

IDENTIFIKOVANÉ PROBLÉMY A RIZIKA

Identifikované problémy a rizika předložená v tomto Programu reflektují aktuální situaci ve městě, dle závěrů vyplývajících z předložené bezpečnostní, socio-demografické a institucionální analýzy, a současně zahrnují identifikované problémy a rizika stanovené **Koncepcí prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na období 2021–2025**.

❖ **Kyberkriminalita a (ne)bezpečnost ve virtuálním prostředí**

- *Zvýšený počet přečinů v oblasti kyberkriminality a skutků páchaných ve virtuálním prostředí.*

❖ **Dopady ekonomické krize na obyvatele**

- *Zvyšující se nezaměstnanost obyvatelstva.*
- *Rizika zvýšeného počtu obyvatel zadlužených, předlužených, osob ohrožených exekucí.*
- *Nárůst majetkové kriminality.*

❖ **Drogová problematika**

- *Stálý velký počet mladých osob, které řídily vozidlo pod vlivem alkoholu či psychotropní látky.*
- *Zvýšený podíl trestné činnosti a přestupkového jednání na poli nedovolené výroby, opatření a držení psychotropních látek.*

❖ **Podvodné jednání a protiprávní činy páchané na seniorech**

- *Vysoký podíl protiprávních skutků a podvodného jednání páchaného na seniorech.*

❖ **Rizikové jednání dětí a mládeže**

- *Zvýšený počet případů kyberšikany či skutků páchaných na dětech a mládeži (mezi dětmi a mladistvými) prostřednictvím sítě Internet.*
- *Zneužívání alkoholu a návykových látek dětmi a mládeží (popíjení alkoholu na veřejnosti, skutky spáchaná pod vlivem apod).*
- *Nárůst agresivního jednání a psychických obtíží u dětí a mládeže.*

❖ **Sociálně vyloučené lokality**

- *Výskyt sociálně vyloučených lokalit na území města a rizika z lokalit vyplývající.*

ZHODNOCENÍ AKTIVIT PREVENCE KRIMINALITY 2024

Na základě identifikovaných problémů a rizik jsou každoročně nastavovány jednotlivé aktivity prevence kriminality. V roce 2024 se podařilo naplnit následující aktivity:

✓ Rizikové jednání dětí a mládeže

- **Preventivní divadelní představení „World of Fake“ pro studenty**

V listopadu 2024 bylo v Roškotově divadle odehráno preventivní divadelní představení „**World of Fake**“, které bylo věnováno problematice šíření dezinformací a potřebě ověřování si informací. Realizátorem byl divadelní spolek Šprajc. Představení se zúčastnilo okolo 400 žáků 8. a 9. ročníků místních základních škol a Gymnázia. Akce byla podpořena v rámci dotačního titulu MPSV „Obec přátelská rodině a seniorům“.

- **Interaktivní preventivní hra „Oldovi už není OUzko 2, aneb Kybersvět a jeho nástrahy“**

Od začátku října až do prosince 2024 mohli děti a mladiství soutěžit v interaktivní celoměstské hře, kterou připravila Komise prevence kriminality. Celá hra byla hratelná s mobilním telefonem a aplikací Actionbound. Hráči při ní prozkoumávali nejen město Ústí nad Orlicí, ale především kybersvět, kdy se hravou formou seznámili s problematikou virtuálního světa. Úkolem bylo plnit rozmanité úkoly, překonávat nástrahy kybersvěta a sbírat cenné body. Nejúspěšnější hráči byli městem odměněni hodnotnými cenami. Ceny byly hrazeny v rámci dotačního titulu MPSV „Obec přátelská rodině a seniorům“.

✓ Podvodné jednání a protiprávní činy páchané na seniorech

- V listopadu 2024 proběhla v Centru sociálních služeb preventivní beseda pro seniory. Přednášejícím byli Mgr. Lenka Vilímková z Policie ČR a strážník Městské policie Ústí nad Orlicí pan Martin Kuchta. Společně hovořili o rizicích, které seniorům hrozí a možnostech, jak se bránit. Účastníci obdrželi propagační a informační materiály, ale také seniorské kalendáře, kde jsou přehledně vysvětleny různé rizikové situace. Propagační a informační materiály byly hrazeny s využitím dotačního titulu MPSV „Obec přátelská rodině a seniorům“.

✓ Městský kamerový a dohlížecí systém (MKDS)

- V roce 2024 bylo investováno do údržby a optimalizace stávajících kamerových bodů, aby byla zajištěna jejich provozuschopnost. Došlo k vybudování nových kamerových bodů (např. křižovatka ulic Tvardkova a J. J. Kovářů). Ve výstavbě jsou kamerové body v parku pod Roškotovým divadlem. Pro realizaci v roce 2025 je připravován kamerový bod v blízkosti ZŠ Třebovská v Hylvátech.
- V roce 2024 bylo v provozu 18 kamerových bodů.

AKTIVITY PREVENCE KRIMINALITY 2025

Město Ústí nad Orlicí hodlá v roce 2025, v souladu s **Koncepcí prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na období 2021–2025**, přistupovat k výše specifikovaným problémům a rizikům komplexně, s maximálním využitím vlastních zdrojů.

Město v tomto směru bude nadále realizovat koordinační zasedání orgánů a organizací zapojených do prevence kriminality, bude podporovat primární prevenci, udržení terénních služeb, včetně drogové prevence, bude ve spolupráci s organizacemi města organizovat besedy a přednášky pro cílové skupiny a bude informovat veřejnost a cílové skupiny o problematice prevence kriminality. Tento komplexní přístup bude ze strany města využívat kombinace aktivit z oblasti situační, sociální a informovanosti občanů o možnostech ochrany před trestnou činností.

Program prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na rok 2025 se bude zaměřovat na koordinaci činností a na projektové řešení prevence kriminality z vlastních zdrojů případně žádostí o státní účelovou dotaci.

6.1 Koordinace činností

Popis:

Spolupráce, koordinace a metodické vedení v oblasti prevence kriminality ve vztahu město, školy, OSPOD MěÚ, Probační a mediační služba ČR, Policie ČR, Městská policie Ústí nad Orlicí, Asistent prevence kriminality a dalšími subjekty podílejícími se na prevenci kriminality. Tato činnost bude zastřešována Komisí prevence kriminality města, kdy město hodlá využívat všech relevantních partnerů pro naplnění rámcových vizí a komplexního řešení bezpečnostních a specifických problémů.

Svou konzultační činností a realizací vzdělávacích aktivit hodlá město Ústí nad Orlicí zvyšovat odbornou kvalifikační úroveň pracovníků zabývajících se sociálně patologickými jevy.

Spolupráce a koordinace bude navázána i v rámci výstupů prací jiných skupin (např. pracovní skupiny komunitní plánování sociálních a souvisejících služeb apod.).

Cíle:

Vzájemná spolupráce a předávání informací mezi všemi úrovněmi subjektů působících v oblasti prevence kriminality o vývoji kriminality, „rizikových stavech“ a sociální situaci ve městě, o aktivitách a činnostech na poli prevence kriminality, problematice dětí a mládeže s rizikovým způsobem trávení volného času.

Zodpovídá: *Všechny zainteresované subjekty podílející se na prevenci kriminality*

Financování: *Bez finančních nároků na dotaci*

6.2 Projektové řešení prevence kriminality

Z vlastních finančních prostředků města bude v rámci prevence kriminality zajištěna udržitelnost již fungujících projektů či podpora nových:

- **Asistent prevence kriminality**

Udržitelnost pracovní pozice Asistenta prevence kriminality.

- **Městský kamerový a dohlížecí systém**

Údržba stávajícího systému, dokončení instalace nových kamerových bodů.

- **Preventivní besedy a semináře pro veřejnost**

- a) **Preventivní beseda pro seniory upozorňující na rizika, které seniorům hrozí, např:**

- ✓ *Podvodné jednání a protiprávní činy páchané na seniorech.*
- ✓ *Senior v dopravě (senior chodec, cyklista, řidič).*

- b) **Preventivní beseda pro žáky místních škol, např:**

- ✓ *Realizace preventivní besedy pro žáky středních škol na téma návykové látky za volantem ve spolupráci s organizací BESIP.*
- ✓ *Realizace preventivního programu pro žáky základních škol s tématem bezpečnosti v online prostředí.*

- **Rizikové jednání dětí a mládeže**

- a) **Mapa sportovišť a jejich využitelnost**

Aktualizace mapy sportovišť v Ústí nad Orlicí s popisem místa, využitelnosti, otevírací doby a případné kontaktní osoby. Následná prezentace veřejnosti, kdy cílovou skupinu budou představovat děti a mládež. Smyslem bude informovat děti a mládež o možnosti smysluplného trávení volného času ve městě.

Zodpovídá: *Město Ústí nad Orlicí a subjekty podílející se na prevenci kriminality*

Financování: *Město Ústí nad Orlicí*